

РЕШЕНИЕ

№ 134

гр. Варна, 23.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА в публично заседание на двадесет и трети февруари през две хиляди двадесет и шеста година в следния състав:

Председател: Мария К. Терзийска

при участието на секретаря Албена Ив. Янакиева
като разглежда докладваното от Мария К. Терзийска Търговско дело № 20253100900661 по описа за 2025 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството по делото е образувано по искова молба на „ЕОС МАТРИКС“ ЕООД против Г. Д. Н., от гр. Д., обл. Варна, с която предявени **искове с правно основание чл. 422, ал. 1 от ГПК** за установяване вземане по Заповед № 7081/25.11.2016 г., издадена в производството по ч.гр.д. № 14539/2016 г. по описа на ВРС за следните суми: **26 734.58 лева** главница по договор за кредит за текущо потребление от 02.06.2014 г., **ведно със законната лихва от подаване заявлението в съда 24.11.2016 г. до окончателното ѝ изплащане, 3 463.97 лева** – договорна лихва за периода 12.01.2016 г. – 24.11.2016 г., **111.99 лева**, лихвена надбавка за периода 14.01.2016 г. до 24.11.2016 г., **120 лева** – заемни такси.

В исковата молба „ЕОС Матрикс“ ЕООД твърди, че по силата на договора за кредит от 02.06.2014 г., сключен от цедента „Банка ДСК“ АД с ответника Г. Д. Н. от гр. Д., обл. Варна, банката е предоставила на последния сума в размер на 30 000 лева – кредит за текущо потребление със срок на издължаване 02.06.2024 г. За кредита е приложен променлив лихвен процент 10.5 % годишно при максимално възможен 14.95 %. Сочи, че ГПР по кредита е в размер на 11.57 % при възможност за промяна при предпоставките, предвидени в ОУ към договора. В чл. 19, т. 2 от ОУ е предвидена възможност за предсрочна изискуемост при просрочие в плащанията над 90 дни. Таксите, които са начислени, доколкото банката е обявила предсрочна изискуемост, поради неплащане на 10 погасителни вноски в периода 12.02.2016 г. – 12.11.2016 г. са тези, предвидени в т. 15 от договора и Тарифата за такси и комисионни на банката. Волята на банката за предсрочна изискуемост е сведена до знанието на длъжника с нотариална покана, връчена по реда на чл. 47 от ГПК. Сезиран е заповедният съд, който е издал заповед за изпълнение въз основа на извлечение от счетоводните записвания на банката и поради

възражение от длъжника се предявява и настоящият иск за установяване вземанията по заповедта. Легитимацията си ищецът извежда от договор за продажба на вземания от 21.06.2022 г., сключен с „ОТП Факторинг България“ ЕАД, който от своя страна е придобил вземането по договор за цесия с „Банка ДСК“ АД. Настоява, че с приложеното към ИМ уведомление за цесия, което следва да се връчи на длъжника, последният се счита уведомен надлежно за извършеното прехвърляне на права.

Възражението на длъжника по чл. 414 от ГПК е бланкетно. В постъпилия отговор по иска оспорва легитимацията на кредитора, защото длъжникът не е получил нито поканата за предсрочна изискуемост, нито заповедта за незабавно изпълнение, нито уведомленията за цедираното вземане. Оспорва се уведомлението за цесия, връчено като част от доказателствата към ИМ да е произвело правен ефект спрямо длъжника, доколкото не е бил надлежно уведомен за първата във времето цесия. Отправя възражение и за изтекла погасителна давност.

В съдебно заседание, ищцовото дружество – редовно призовано, не изпраща законен представител, не се представлява в съдебно заседание. Депозира молба с вх. № 37948/30.12.2025 г., с която представя писмени доказателства досежно сключения договор за цесия. Излага контрааргументи касателно заявеното от насрещната оспорване относно надлежното уведомяване за сключения договор за покупко-продажба на вземания.

В съдебно заседание, ответникът, чрез проц. представител поддържа доводите си, изложени в подадения отговор на искова молба по същество на спора.

Съдът, като съобрази предметните предели на производството, след съвкупен анализ на доказателствения материал по делото и по вътрешно убеждение, приема за установено следното **от фактическа и правна страна:**

Производството е образувано по реда на **чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 430, ал. 1 ТЗ**. Целта му е да стабилизира ефекта на издадена заповед за изпълнение, респ. същата да влезе в сила. Съгласно, чл. 422, ал. 1 ГПК, искът се смята предявен от датата, на която е подадено заявлението (в случая – по реда на чл. 417 ГПК).

Между страните по делото не е налице спор, а и от приобщеното ч.гр.д. № 14539/2016 г. по описа на ВРС, се установява, че издадената срещу длъжника в полза на заявителя „Банка ДСК“ ЕАД (понастоящем „Банка ДСК“ АД), Заповед № 7081/25.11.2016 г. за незабавно изпълнение по чл. 417 от ГПК, за сумите, предмет на установителната претенция, е връчена редовно за първи път – лично на ответника на 10.06.2025 г. Възражението по чл. 414 от ГПК е подадено от длъжника на 19.06.2025 г., в рамките на законоустановения едномесечен срок, поради което и резонно на заявителя са дадени указания по чл. 415 от ГПК. Искът е предявен на 28.07.2025 г., в рамките на преклузивния срок от „ЕОС Матрикс“ ЕООД, в качеството му на частен правоприемник на заявителя по силата на представените по делото договори за цесия от 13.03.2017 г. (л. 31-37) и от 21.06.2022 г., ведно с приложенията към тях: приемо – предавателен протокол и приложение № 1 (л. 22 от приобщеното гр. д. № 9427/2025 г. по описа на ВРС).

Затова, неоснователно е релевираното от ответника възражение за липса

на активната процесуална легитимация на ищцовото дружество. По силата на даденото с т. 10б от ТР № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС задължително тълкуване, цесионерът се явява процесуално легитимиран да предяви иска по чл. 422 от ГПК при спазване на срока по чл. 415, ал. 1 ГПК, който и по отношение на него тече от датата на връчване на указанията на съда, на цедента. Предвид гореизложеното, съдът намира предявените искове за допустими.

Повдигнатото от ответника възражение досежно материалноправната легитимация на ищеца, основано на ненадлежащото уведомяване на длъжника за извършените цесии, е неоснователно. Както съдът вече посочи, приет като писмено доказателство по делото е Договор за прехвърляне на парични вземания от 17.03.2017г., ведно с Приемо-предавателен протокол, видно от който е, че “Банка ДСК“ ЕАД(понастоящем „Банка ДСК“ АД), е прехвърлила вземанията си по процесния кредит на “ОТП Факторинг България“ ЕАД. Според клаузата на чл.5.4 от договора за цесия, цедентът е оправомощил цесионера да уведоми длъжниците за извършеното прехвърляне. От представения Договор за прехвърляне на парични вземания от 21.06.2022 г., ведно с Приложение № 1 от същата дата, се установява, че “ОТП Факторинг България“ ЕАД е продало закупения пакет от вземания по просрочени кредити от “Банка ДСК“ АД (понастоящем „Банка ДСК“ АД), на “ЕОС Матрикс“ ЕООД – ищец в настоящото производство. Изготвено е пълномощно в полза на “ЕОС Матрикс“ ЕООД за извършване на уведомления по чл. 99, ал. 3 от ЗЗД, съответно по делото е представен и заверен препис от уведомление от цесионера, адресирано до Г. Н. във връзка с извършената цесия.

Действително, за да има действие спрямо длъжника, цесията следва да бъде съобщена на длъжника от стария кредитор – чл. 99, ал. 4 от ЗЗД. В настоящия случай обаче, предвид извършеното изрично упълномощаване между цедент и цесионер, съгласно договора и изготвеното пълномощно (на л. 19 от приобщеното гр. д. № 9427/2025 г. на ВРС), уведомяването е сторено от цесионера/ищец (действие, което не е лично и незаместимо). Независимо от това, длъжникът може да възражава успешно за липсата на уведомяване, само ако твърди, че е изпълнил на стария кредитор до момента на уведомлението, каквато настоящата хипотеза не е. (така: Определение № 987/18.07.2011 г. по гр. д. № 867/2011 г. на ВКС, IV г.о. и др.). Целта на уведомяването е да защити длъжника срещу ненадлежно изпълнение на задължението му на лице, което не е носител на вземането. С оглед изложеното, при липса на наведени твърдения и представени доказателства за извършено плащане в полза на цедента, ирелевантно се явява обстоятелството дали и кога длъжникът е уведомен за извършената цесия.

Само за пълнота на изложеното, следва да бъде отбелязано, че със сезиращата съда искова молба е направено от ищеца изявление уведомяването за цесията да се извърши с получаването ѝ от ответника. Уведомлението на цесионера, достигнало до длъжника/ответник съставлява надлежно съобщаване на цесията, съгласно чл. 99, ал. 3, пр. 1 ЗЗД, с което прехвърлянето на вземането поражда действие за длъжника на основание чл. 99, ал. 4 ЗЗД.

За успешното провеждане на установителния иск с правно основание чл. 422, ал. 1 от ГПК, вр. чл. 430, ал. ТЗ в тежест на ищеца е да докаже: валидност на правоотношението, изправност – предоставяне на сумата, изпадане на

кредитополучателя в просрочие, настъпване предпоставките за предсрочна изискуемост, визирани в договора, обявяване на такава към сочените моменти, дължимите суми по пера и размер.

Предвид потребителския характер на кредита, по отношение на ответника е приложима общата потребителската защита, дефинирана в ЗЗП и ЗПК, за която съдът следи служебно, на основание чл. 7, ал. 3 от ГПК

Анализът на доказателствата налага да се приеме, че по силата на сключен с „Банка ДСК“ ЕАД (понастоящем „Банка ДКС“ АД) договор за кредит за текущо потребление от 02.06.2014 г. (на л. 7 от приобщеното гр. д. 9427/2025 г. на ВРС), ответникът е получил сумата от 30 000 лева, срещу задължение за връщането ѝ ведно с възнаградителна и законна лихва за забава, на 120 месечни вноски, в срок до 02.06.2024 г. Съгласно т. 8 от договора, за ползвания кредит, кредитополучателят заплаща годишна лихва в размер на 10,5 %. При така определената лихва, годишният процент на разходите (ГПР) към момента на сключване на договора е 11,57 % - чл. 9 от договора, в който е уредено, че може да бъде променян при предпоставките, предвидени в ОУ към договора. Според т. 9.1. от ОУ за предоставяне на кредити за текущо потребление, ГПР включва: лихви; такси, които клиентът дължи на Банката (съгласно Приложение – извлечение от Тарифата на Банката); такса за поддържане на разплащателната сметка, чрез която се обслужва представеният кредит; такси за допълнителни услуги, ползването на които представлява изпълнение на условия за получаване на преференциална лихва по кредита. От регламентираното в т. 9.3. от ОУ, е видно, че общата сума, дължима от Кредитополучателя, посочена в погасителен план, включва главницата на кредита и разходите по т.9.1. При полагане подпис в процесния договор за кредит, ответникът е декларирал, че е получил, запознат е и приема Общите условия, респективно същите са неразделна част от съглашението между страните.

Доказва се, видно от приетото по делото и неоспорено от страните заключение на ССЧЕ (намиращо се на л. 45 – 51 от делото), което съдът кредитира като обективно и компетентно дадено, изпълнение на задължението на банката да предостави по сметка на кредитополучателя договорената сума от 30 000 лв., както и че длъжникът е допуснал забава в погасяването на дълга, като последното плащане е извършено на 13.02.2016г., т.е. наличие на основание за обявяване на дълга за предсрочно изискуем.

Релевираното от ответника възражение за ненадлежно връчване на нотариалната покана, с която е обявена предсрочна изискуемост на процесния кредит, се опровергава от доказателствата по делото.

От ангажираните по делото доказателства се установява, че чрез нотариална покана и Протокол за извършени действия по връчване на нотариалната покана до кредитополучателя (на гърба на л. 13-14 от приобщеното гр. д. № 9427/2025 г. по описа на ВРС) от “Банка ДСК“ ЕАД, с рег. № 133, том III, рег. № 6016/15.09.2016 г. на нотариус с рег. № 195 в РНК, е отправено изявление на кредитора за обявяване на кредита за предсрочно изискуем, поради допуснато просрочие. Видно от съдържанието на същата, задълженото лице е уведомено надлежно при условията на чл. 47, ал. 5 от ГПК. От удостоверяването на нотариуса относно връчването, се установява, че в съответствие с правилата на ГПК, в редакцията към 2016 г., длъжникът е

бил търсен и поради отсъствие на адресата или на лице, което да получи съобщението, е било залепено уведомление, с указания за възможността книжата да се получат в 14-дневен срок. След изтичане на този срок е прието, че е настъпило фингирано връчване и съобщението се смята за редовно връчено, въпреки че адресатът не го е получил лично.

Дори и да беше възприето от съда становището на ответника за ненадлежно обявена предсрочна изискуемост на кредита, следва да бъде съобразено разрешението, дадено в т.1.2. на ТР № 8/2019 г., постановено по тълк. дело № 8/2017 г. на ОСГТК на ВКС. В настоящия случай, към датата на приключване на устните състезания по делото, всички вноски по кредита са падежирали и съответно са станали изискуеми, тъй договорът е със срок на връщане на сумата 02.06.2024 г.

По въпроса за действителността на договора в контекста на спазване императивните изисквания на нормите от ЗПК, актуални към датата на подписване на договора.

Задължителното съдържание на договор за кредит с потребител, императивно установено в разпоредбите на чл. 11, ал.1 т.11 от ЗПК и по-специално тези на т.10 и 11 от ЗПК изискват в договора са е посочен годишният процент на разходите (ГПР) и общата дължима сума по кредита, както и да е налице погасителен план със съответни реквизити.

Към договора липсва погасителен план, нито в него е посочена общо дължимата сума от потребителя, с което изискването на горечитираните разпоредби, е нарушено.

Отсъства яснота и относно параметрите, участвали в образуване размера на ГПР.

Съгласно чл. 19, ал 1 от ЗПК, годишният процент на разходите по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т. ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. Преследваната от законодателя цел е, на потребителя да се предостави пълна, точна и максимално ясна информация за разходите във връзка с кредита, за да може да направи информиран и икономически обоснован избор дали да го сключи. (В този смисъл: Решение на съда на ЕС от 21.03.2024 г. по дело C-714/22 S.R.G. срещу Profi Credit Bulgaria EOOD).

Посочването в чл. 9 от договора, че ГПР е 11,57 %, както и че може да бъде променян при предпоставките, посочени в ОУ на договора, не удовлетворява изискването за необходимото съдържание. От приложените ОУ (т.9.1.) не става ясно какви са взетите предвид допускания при изчисляването му, респ. липсва ясно разписана методика на формиране на разходите. Например, по отношение на таксите, само една от всички е с ясен произход – за поддържане на разплащателна сметка. Другите два вида такси са изброени абстрактно. По този начин потребителят е поставен в невъзможност да разбере какъв реално е процентът на оскъпяване на ползвания от него финансов продукт.

На следващо място, в т. 9.1. от ОУ към договора е регламентирано, че размерът на ГПР е посочен в погасителния план, какъвто на практика в

процесния договор липсва.

Предвид горните изводи, съдът намира, че в случая процесният договор за кредит противоречи на цитираните императивни норми на чл. 11, ал. 1, т. 10 и т. 11 от ЗПК, поради което е недействителен, на основание чл. 22 ЗПК.

След като договорът е недействителен, на основание чл. 22 ЗПК, то съгласно чл. 23 ЗПК, ответникът дължи връщане само на чистата стойност на кредита, т.е. главницата, но не и на лихва или други разходи по кредита.

Установени са със заключението на ССЧЕ, плащания по процесния договор за кредит, които са в общ размер от 8 160,66 лева (4 172.48 евро), с които следва да се редуцира размера на дълга (само за погасяване на вноски по главница), съответно дължима е сумата от 21 839.34 лева (11 166.28 евро), до който размер искът за главница се явява основателен, като за разликата до претендираната сума от 26 734.58 лева (13 669.17 евро) както и за заявените претенции за лихви и такси, исквете подлежат на отхвърляне. Стойностите следва да се превалутират, съгласно ЗВЕРБ.

Ще се присъди законна лихва, считано от деня на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение – 24.11.2016 г.

За пълнота, на самостоятелно основание таксата изискуемост в размер от 120 лв. е недължима на основание чл. 10а, ал. 1 и ал. 2 от ЗПК, тъй като е свързана с управление на кредита. Вземанията по клаузи на недействителния договор извън чистата стойност на главницата не са дължими, с оглед на това тези претенции, следва да бъдат отхвърлени като неоснователни.

Неоснователно се явява и възражението на ответника за погасяване по давност на вземанията. Съгласно чл. 422, ал. 1 от ГПК искът за съществуване на вземането се смята предявен от момента на подаване на заявлението, когато е спазен срокът по чл. 415, ал. 4 ГПК, т.е. към 24.11.2016 г. От тази дата настъпва прекъсването на течението на давностния срок на основание на чл. 116, б. "б" ЗЗД, като на основание чл. 115, б. "ж" от ЗЗД същата е спряла да тече през времетраенето на съдебния процес.

По разноските:

При този изход на спора разноски се следват и на двете страни.

Общият материален интерес по делото е в размер на 30 430.54 лева. **В уважената част** – 21 839.34 лева, база за определяне разноските за ищеца. **В отхвърлената част** – 8591.20 лева, база за разноските на ответника.

За заповедното производство ищецът е направил разноски в размер на 1595.07 лева, от които му се присъждат съответно 1144.75 лева (585.30 евро).

В исковото производство размерът на доказаните разходи за държавна такса и експертизи е 357.60 евро д.т. и 306.77 евро за експертиза.

Съдът счита, че на осн. чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ следва да определи възнаграждение за защита от юрисконсулт в размер на 110 евро.

На база уважената част от исквете се следват разноски в размер на 78.94 евро за юрисконсултско възнаграждение и 476.80 евро за държавна такса и експертизи.

От своя страна, ответникът също има право на разноски, съобразно

отхвърлената част от иска. Страната претендира адвокатско възнаграждение в размер на 3 500 лева (1 789.52 евро). В тази връзка, следва да се разгледа възражението на ищеца за прекомерност на адвокатския хонорар. Съдът счита, че същото е основателно, доколкото делото не се откроява с фактическата и правна сложност. Не е оправдан размер над минималния по Наредба № 1/2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа, който съгласно чл. 7, ал.2 т.4 от същата е 3084.44 лева. Така, съответно на уважената част от исковете се присъжда сума от 870.80 лева (445.24 евро).

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПРИЕМА за установено между страните, че **Г. Д. Н., ЕГН *******, от гр. Д. дължи на **“ЕОС Матрикс“ ЕООД, ЕИК 131001375**, гр. София (правоприемник **„ЕОС Матрикс“ ЕАД, ЕИК 208597211**), гр. София, сумата от **11 166.28 (единадесет хиляди сто шестдесет и шест и 0.28) евро** (21 839.34 лева), представляваща непогасена главница по Договор за кредит за текущо потребление от 02.06.2014 г., **ведно със законната лихва от подаване заявлението в съда 24.11.2016 г. до окончателното ѝ изплащане**, което вземане е прехвърлено по Договор за цесия от 13.03.2017г. на **“ОТП Факторинг България“ ЕАД, с ЕИК 202317122**, след което на ищеца с Договор за цесия от 21.06.2022г., и за което е издадена Заповед № 7081/25.11.2016 г., и изпълнителен лист, в производството по ч.гр.д. № 14539/2016 г. по описа на ВРС, като **ОТХВЪРЛЯ предявените искове** за главница над уважения размер до пълния претендиран размер от 26734.58 лева, както и исковете за **сумата от 3 463.97 лева** – договорна лихва за периода 12.01.2016 г. – 24.11.2016 г., 111.99 лева, лихвена надбавка за периода 14.01.2016 г. до 24.11.2016 г., и 120 лева – заемни такси, като неоснователни.

ОСЪЖДА Г. Д. Н., ЕГН *****, от гр. Д. да заплати на **„ЕОС Матрикс“ ЕООД, ЕИК 131001375**, гр. София (правоприемник **„ЕОС Матрикс“ ЕАД, ЕИК 208597211**), **сумата от 585.30 (петстотин осемдесет и пет и 0.30) евро**, разноски по ч.гр.дело № 14539/2016 по описа на ВРС, както и **сумата от 555.74 (петстотин петдесет и пет и 0.74) евро**, направени по настоящето дело разноски за държавна такса, експертизи и юрисконсултско възнаграждение, на осн. чл. 78, ал.1 от ГПК.

ОСЪЖДА „ЕОС Матрикс“ ЕООД, ЕИК 131001375, гр. София (правоприемник **„ЕОС Матрикс“ ЕАД, ЕИК 208597211**), да заплати на **Г. Д. Н., ЕГН *******, от гр. Д., **сумата от 445.24 (четиристотин четиридесет и пет и 0.24) евро**, направени по делото разноски за процесуална защита.

РЕШЕНИЕТО подлежи на въззивно обжалване пред Апелативен съд - Варна в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Варна: _____